

Rekenkamer Zaanstad

Weesperstraat 105A
1018 VN Amsterdam

Gemeente Zaanstad
T.a.v. de gemeenteraad
Postbus 2000
1500 GA Zaandam

datum 15 juli 2021
ons kenmerk RZ_21_019
behandeld door A. Kok
cc A. Maaskant en Y. van Baak
onderwerp Onderzoek *Openbaar maken van overheidsinformatie*
bijlagen Offerte Pro Facto voor de NVRR DoeMee 2021 – Wob
Algemene werkwijze RMA

Geachte leden van de gemeenteraad,

We zijn gestart met een onderzoek naar het *Openbaar maken van overheidsinformatie*. In deze brief bespreek ik de aanleiding voor dit onderzoek, het onderzoek zelf en de planning.

Aanleiding

In het onderzoeksprogramma 2021 hebben aangekondigd een onderzoek te zullen starten naar de afhandeling van de ontvangen Wob-verzoeken door uw gemeente. De Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRR) organiseert dit jaar een DoeMee-onderzoek waardoor het mogelijk is om uw gemeente te vergelijken met circa honderd andere decentrale overheden, waaronder gemeenten, provincies en waterschappen.

Onderzoek

Het doel van dit onderzoek is inzichtelijk te maken op welke wijze het college van B en W in Zaanstad Wob-verzoeken afhandelt en uit eigen beweging informatie openbaar maakt, wat daarvan de resultaten zijn en op welke wijze het openbaar maken van informatie wordt geëvalueerd en of daarvan wordt geleerd. Verder bieden de resultaten naar verwachting een waardevolle vergelijking (benchmark) tussen de wijze waarop de gemeente Zaanstad de afhandeling heeft geregeld ten opzichte van andere decentrale overheden.

Onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag komt overeen met die van het DoeMee-onderzoek: *Hoe geven de deelnemende decentrale overheden vorm aan de afhandeling van Wob-verzoeken, in hoeverre gebeurt dit rechtmatig, hoe wordt hierover verantwoording afgelegd, hoe is actieve openbaarmaking geregeld en hoe verhoudt zich dat tot de eisen die de Wob straks gaat stellen?*

De Wet open overheid (Woo) is de opvolger van de Wob en stelt meer eisen aan het uit eigen beweging (actief) openbaar maken van overheidsinformatie. Naar verwachting zal de Woo niet voor 1 juli 2022 inwerkingtreden.

Aanpak

Een groot deel van de analysewerkzaamheden wordt uitgevoerd door een extern onderzoeksbureau (Pro Facto). Pro Factor heeft in offerte uitgewerkt welke onderdelen van het actief en passief openbaar maken van informatie zij zullen onderzoeken (zie bijlage). Samengevat zijn dit: 'beleid en organisatie', 'rechtmatigheid', 'verantwoording aan de volksvertegenwoordiging', 'verantwoording aan de samenleving' en 'actieve openbaarmaking'. De analyse van Pro Facto zal uitmonden in een benchmark met circa honderd decentrale overheden, waaronder andere gemeenten, provincies en waterschappen. In mei tot en met juli heeft de ambtelijke organisatie al vragen van Pro Facto beantwoord en ons documenten verstrekt. Deze worden momenteel geanalyseerd. Die analyse zullen wij bespreken met de betrokken ambtenaren.

Aanvullende verdieping rekenkamer

Aanvullend op het onderzoek van NVRR zullen wij een beperkt verdiepend onderzoek uitvoeren. Hierbij gaan we de resultaten in Zaanstad vergelijken met de bevindingen uit het onderzoek naar het openbaar maken van overheidsinformatie in Amsterdam. Daarbij kijken we naar leerpunten die relevant zijn voor de gemeente Zaanstad. Het benchmarkonderzoek kan ons aanleiding geven om sommige aspecten diepgaander te onderzoeken. In dat geval zullen wij overwegen om een afzonderlijk onderzoek te starten.

Planning

We verwachten het rapport over ons onderzoek eind januari 2022 openbaar te maken. Daaraan voorafgaand wederhoren we onze bevindingen met de betrokken ambtenaren en vragen wij het college van B en W om te reageren op het bestuurlijk rapport met onze conclusies en aanbevelingen. De planning van ons onderzoek is mede afhankelijk van de werkzaamheden van Pro Facto.

Indien u vragen of opmerkingen heeft, kunt u contact opnemen met mij.

Ik vertrouw erop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

dr. J.A. de Ridder
directeur Rekenkamer Metropool Amsterdam